

Gesandter von Blücher an Staatssekretär von Weizsäcker

Persönlich und vertraulich!

Kilo, den 18. Dezember
1939.

Sehr verehrter Baron Weizsäcker!

In meinem Schreiben vom 7. d. M. erlaubte ich mir darauf hinzuweisen, daß der russische Angriff auf Finnland uns auf kriegswirtschaftlichem Gebiet schweren Schaden zufügen wird. Leider ist inzwischen alles eingetroffen. Die Russen haben die Blockade der Westküste verfügt, ein deutsches Schiff von ihnen versenkt, und seitdem jeder Seeverkehr zwischen Deutschland und Finnland abgeschnitten. Um ein Beispiel herauszugreifen, 600 Tonnen Kupfer und 1 Million Eier, die für Deutschland bestimmt sind, können nicht abtransportiert werden.

Ich muß meine mir gar nicht liegende Cassandra-Rolle weiter spielen.

Sie wissen, daß den Russen trotz dreiwöchentlichen Krieges entscheidende Erfolge versagt waren und daß in Ausrüstung und Kampfweise der Roten Armee sich bemerkenswerte Mängel zeigen. Die Wahrscheinlichkeit spricht für einen langen Krieg mit mannigfachen Komplikationsmöglichkeiten. Aber wenn wir annehmen, daß in absehbarer Zeit die Russen das finnische Territorium - abgebrannt und entblößt von Menschen - okkupieren, wie sieht dann die Situation aus?

Die Schlüsselstellung an der Ostsee besitzt nicht Schweden, sondern Finnland einschließlich Åland. Wir würden die Russen in Libau, Windau, Ösel, Dagö und ebenso in Åland und Torneå haben. Das ist gewiß in Zarenzeiten schon so gewesen, gibt aber heute bei der Wirkung der modernen Waffen Rußland eine ganz andere Stellung. Eine Großmacht im Besitz dieser Positionen beherrscht die mittlere und nördliche Ostsee, beherrscht aber auch Schweden, dessen Hauptstadt und dessen Erzgruben moderner Waffenwirkung von Åland und Torneå aus unterliegen. Der ganze Norden kommt somit unter den Einfluß Rußlands.

Dagegen gibt es keine Gegenwirkung, insbesondere nicht vom schwedischen Territorium aus. Ich weiß, daß ich hiermit nichts Neues sage, aber dieser Brief soll zum Ausdruck bringen, daß diese Gedankengänge gerade unter dem Eindruck der ersten Kriegswochen, die ich hier mitmache, sich erneut und in bestimmter Form einstellen. Deshalb sende ich auch gleichzeitig einen Bericht, der dasselbe Thema behandelt.

In diesem Privatbrief will ich aber über den Bericht hinausgehen und etwas hinzusetzen, das ich in den Bericht nicht aufnehmen kann, seitdem ich von Ihnen die striktesten Weisungen erhalte, daß für Vermittlung kein Raum wäre.

Die fast 3 Wochen, die der Krieg dauert, müssen bei den einsichtigen Russen die Erkenntnis haben reifen lassen, daß die Opfer, die sie gebracht haben, in keinem Verhältnis zu den Erfolgen stehen, und daß es mehr als zweifelhaft ist, ob sie und wann sie sich in den Besitz von Finnland setzen können, und daß selbst dieser Besitz, wenn man von dem machtpolitischen Zuwachs absieht, nur neue und große Schwierigkeiten eintragen wird.

Auf der anderen Seite haben die Finnen gesehen, daß es den Russen ernst ist, und sie geben sich Rechenschaft über die Gefahren der Situation. Es scheint mir keinem Zweifel zu unterliegen, daß die Finnische Regierung jetzt bereit sein würde, in dem Hauptdifferenzpunkt Hangö nachzugeben.

Wenn überhaupt die Rolle des ehrlichen Maklers für eine politische Situation paßt, so wäre sie hier am Platze, und kein Staat ist in der Lage, sie zu spielen, ausgenommen Deutschland. Das russische Abenteuer in Finnland, wenn es fortgesetzt wird, kann für Deutschland nur schlecht ausgehen. Deshalb haben wir zu unserem Teil das allergrößte Interesse daran, hier mit weicher Hand die beiden Gegner auf den Weg des Ausgleichs zu führen.

Ich wäre am Ende und erwarte, daß Sie das Anathema über den Ketzer aussprechen,
Wenn ich eine Bitte anschließen darf, so ginge sie dahin, Herrn von Gründherr von dem
Inhalt des Briefes Kenntnis zu geben.

Mit Heil Hitler, Handkuß für die Baronin und besten Wünschen zum Neuen Jahr bin ich stets
Ihr ergebenster

Blücher

Quelle: Akten zur deutschen auswärtigen Politik 1918-1945, Serie D. Band VIII, 471, P. Keppler
Verlag KG, 1961.

Saksan Helsingin lähettäjä (Blücher) Saksan ulkoministeriön valtiosihteerille (Weizsäckerille)

Henkilökohtainen ja luottamuksellinen!

Kilo, 18.joulukuuta
1939.

Kunnioitettava paroni Weizsäcker!

Kirjoituksessani t.k. 7:ltä otin vapauden huomauttaa, että Venäjän hyökkäys Suomeen on vienyt meidät vakavien vaikeuksien sotatouhulliselle alueelle. Kaikki on valitettavasti sen kuluessa toteutunut. Venäläiset ovat saartaneet länsirannikon, upottaneet saksalaisen laivan ja siitä lähtien on kaikki meriliikenne Saksan ja Suomen välillä katkennut. Esimerkin ottaaksemme 600 tonnia kuparia ja miljoonaa munaa, jotka olivat lähdessä Saksaan, ei ole voitu laivata Saksaan.

Minun täytyy edelleen näytellä Kassandran roolia, mikä ei minulle ole lainkaan mieleen. Tiedossanne on, että kolmen viikon sodan jälkeenkin venäläiset ovat epäonnistuneet saamaan mitään ratkaisevaa menestystä ja että puna-armeijan varustus ja taistelutapa ovat osoittaneet merkittäviä puutteita. Kaikella todennäköisyydellä sota kestää kauan ja lukuisia mahdollisuuksia komplikaatioihin saattaa nousta. Mutta jos otaksomme, että nähtävissä olevana aikana venäläiset miehittävät Suomen - poltettuna ja ihmisten hylkäämänä - niin miltä tilanne silloin näyttää?

Itämeren avainasemaa ei pidä Ruotsi vaan Suomi Ahvenanmaa mukaalukien. Meillä on sitten venäläiset Liepajassa [alkutekstissä: Libau], Ventspilsissa [Windau], Saarenmaalla [Ösel], Hiidenmaalla [Dagö] ja myös Ahvenanmaalla [Åland] ja Torniossa. Niin se oli tietysti tsaarin aikainakin, mutta nyt nykyaikaisten aseiden teho antaa Venäjälle kokonaan toisenlaisen aseman. Suurvalta, jolla on hallussaan nämä asemat, hallitsee keskistä ja pohjoista Itämerta, mutta hallitsee myös Ruotsia, sen pääkaupunkia ja jonka malmikaivokset ovat alttiina Ahvenanmaalla ja Torniossa olevien aseiden vaikutukselle. Koko Pohjola tulee näin Venäjän vaikutuspiiriin.

Sitä vastaan ei ole olemassa mitään vastavaikutusta, erityisesti ei Ruotsin alueelta.

Toiedän, etten tässä sano mitään uutta, mutta tämä kirje on on ilmaisemassa sen, että nämä ajatuksenkulut, jotka tuon esille, uudistuivat ja ovat saaneet jo ensimmäisten sotaviikkojen vaikuttamana selkeytyneen muodon. Siksi lähetän samanaikaisesti myös selostuksen, joka käsittelee samaa teemaa.

Tässä yksityiskirjeessä haluan kuitenkin mennä raportin taustaan ja lisätä jotakin, mitä selostukseen ei ole voitu ottaa, koska olen saanut Teiltä mitä ankarimmat ohjeet siitä, että mitään tilaa välitystoimille ei ole.

Niiden vajaan kolmen viikon, jotka sota on kestänyt, täytyy järkevien venäläisten keskuudessa kypsyttää ymmärrystä, että uhrit, jotka he ovat antaneet, eivät ole missään suhteessa tuloksiin, ja että vielä epäuskottavampaa on, että jos ja kun he pystyvät miehittämään Suomen, niin itse tämä omistus, kun sitä suurvaltapolitiikan saavutuksena tarkastelee, tuo tullessaan vain uusia ja suuria vaikeuksia.

Toisaalta suomalaiset ovat nähneet, että venäläiset ovat vakavissaan ja pysähtyvät kalkuloimaan tilanteen vaarat. Ei ole epäilystäkään, että Suomen hallitus on nyt valmis antamaan periksi pääkiistanaiheessa Hangossa.

Jos koskaan rehellisen välittäjän rooli johonkin poliittiseen tilanteeseen sopii, niin tässä sille olisi paikka, ja yksikään muu maa paitsi Saksa ei ole tilaisuudessa sellaista ottamaan.

Venäjän seikkailulla Suomessa, jos se jatkuu, voi olla Saksalle vain huonoja seurauksia. Siksi meillä on puoleltamme mitä suurin intressi hienovaraisesti ohjata vastapuolet sopimukseen

johtavalle tielle.

Olisin nyt lopettamassa ja odotan, että julistatte kerettiläisen kirkonkiroukseen.

Jos voin liittää oheen pienen pyynnön, niin voisiko herra von Gründherrille antaa tiedon tämän kirjeen sisällöstä.

Heil Hitler tervehtien. paronittaren kättä suudelleen ja parhain uuden vuoden tervehdyksin aina

Teille alttiina

Blücher

Lähteet: Documents on German foreign policy 1918-1945. Series D. Volume VIII. No. 471. Washington, Department of State, publication 5436, 1954. — Akten zur deutschen auswärtigen Politik 1918-1945, Serie D. Band VIII, 471, P. Keppler Verlag KG, 1961. - Suom. Pauli Kruhse

*German Minister (Blücher) in Helsinki to the State Secretary
(Weizsäcker) in the German Foreign Ministry*

PERSONAL AND CONFIDENTIAL

KILO, December 18,
1939.

DEAR BARON WEIZSÄCKER: In my letter of December 7 I took the liberty of pointing out that the Russian attack on Finland will entail severe damage to our war economy. In the meantime, unfortunately, all this has come to pass. The Russians have blockaded the western coast, they have sunk a German ship, and since then all sea connections between Germany and Finland have been severed. To take one example, 600 tons of copper and one million eggs destined for Germany cannot be shipped.

I must continue to play the role of Cassandra, which is not at all to my liking.

You know that in spite of three weeks of war the Russians have not achieved any decisive victories and that in equipment and manner of fighting the Red Army exhibits notable shortcomings. In all probability the war will last for a long time and numerous complications may arise. But if we suppose that within the foreseeable future the Russians will have occupied the Finnish territory, after it has been ravaged by fire and deserted by its inhabitants, how will the situation appear then?

It is not Sweden which possesses the key position in the Baltic Sea, but Finland, including the Åland Islands. We would have the Russians in Libau [Liepaja], Windau [Ventspils], Ösel [Saaremaa], Dagö [Hiiumaa], and also in Åland and Torneå [Tornio]. This was the case even in the time of the Tsars, to be sure, but today, with the effectiveness of modern weapons, this gives Russia quite a different position. A great power holding these positions dominates the central and northern parts of the Baltic Sea, and also Sweden, whose capital and whose mines are exposed to the action of modern weapons based at Åland and Torneå. The entire North would then come under Russia's influence.

No counteraction is possible against this, especially not from Swedish territory.

I know that I am not saying anything new, but this letter is meant to show that these thoughts have come up anew and in definite form precisely under the impact of the first weeks of the war, which I am experiencing here. Therefore I am also sending you a report at the same time, which deals with the same subject.

In this private letter, however, I want to go beyond the report and add something which I cannot take up in the report, since I have received the strictest instructions from you that there is no chance of mediation.

The little less than three weeks of war must have brought intelligent Russians to the realization that the sacrifices which they have made are out of all proportion to the results achieved ; that it is more than doubtful whether and when they can gain possession of Finland; and that even if they do have possession this will mean aside from a gain from the standpoint of power politics only new and great difficulties.

On the other hand, the Finns have seen that the Russians are in earnest, and they are well aware of the dangerous nature of the situation. It seems to me that there is no doubt that the Finnish Government would now be willing to give in on the main point of contention, Hangö.

If the role of honest broker was ever appropriate to a political situation, it is here, and no country but Germany is in a position to play this role.

The Russian adventure in Finland, if it is pursued further, can have only bad consequences for

Germany. Therefore we for our part have the greatest interest in tactfully guiding the two opponents toward a settlement.

That is all, and I expect that you will anathematize the heretic.

If I might ask a favor, I should appreciate it if Herr von Grundherr were informed of the contents of this letter.

With Heil Hitler, a kiss to the Baroness's hand, and the best wishes for the new year, I remain,
Yours, etc.,

BLÜCHER

Source: Documents on German foreign policy 1918-1945. Series D. Volume VIII. No. 471.
Washington, Department of State, publication 5436, 1954.